

V Bruseli 10. júna 2015
(OR. en)

9422/1/15
REV 1

LIMITE

JAI 405
CFSP/PESC 202
COSI 60
COPS 162
ENFOPOL 129
COTER 70
SIRIS 40
FRONT 112
CATS 60
EDUC 196

POZNÁMKA

Od:	Koordinátor EÚ pre boj proti terorizmu
Komu:	Rada/Európska rada
Predmet:	Nadviazaniena vyhlásenie členov Európskej rady z 12. februára 2015 o boji proti terorizmu: správa o vykonávaní opatrení

Členovia Európskej rady vo svojom vyhlásení z 12. februára 2015 stanovili ambiciózny plán, ktorý je založený na troch pilieroch: zaistenie bezpečnosti občanov, predchádzanie radikalizácii a ochrana hodnôt a spolupráca s našimi medzinárodnými partnermi. Požiadali Radu, aby na júnovom zasadnutí Európskej rady podala správu o podrobnom vykonávaní týchto priorit.

Medzitým Európska komisia 28. apríla 2015 prijala európsky program v oblasti bezpečnosti, v ktorom je ako priorita zahrnutý boj proti terorizmu a ktorým sa podporuje viacero smerovaní identifikovaných hlavami štátov alebo predsedami vlád.

Rada pre zahraničné veci 9. februára pod vedením vysokej predstaviteľky/podpredsedníčky Komisie (VP/PK) Mogheriniovej prijala ambiciózne závery o boji proti terorizmu na účely posilnenia spolupráce s krajinami v severnej Afrike, na Blízkom východe, v Perzskom zálive, s Tureckom a na Balkáne.

I. ZAISTENIE BEZPEČNOSTI OBČANOV

Rada SVV (ministri vnútra) na zasadnutí 12. marca 2015 na návrh lotyšského predsedníctva rozhodla, že na to, aby sa do júna dosiahol hmatateľný pokrok, je potrebné zamerať sa na štyri prioritné oblasti: dôslednejšie uplatňovanie schengenského rámca, zintenzívnenie výmeny informácií a operačnej spolupráce, boj proti nedovolenému obchodovaniu so strelnými zbraňami a posilňovanie spôsobilostí nahlasovania internetového obsahu, a to najmä v rámci Europolu. Zároveň sa za prioritu považovala práca na smernici o európskom systéme záznamoch o cestujúcich (PNR).

1. Smernica o záznamoch o cestujúcich (PNR)

Európsky parlament sa vo svojom uznesení z 11. februára 2015 o protiteroristických opatreniach „*zav[äzuje] k úsiliu o dokončenie smernice EÚ o [...] záznamoch o cestujúcich do konca tohto roka*“, čím uvoľnil dlhotrvajúce uviaznutie práce na návrhu¹. V nadväznosti na toto vyhlásenie spravodajca 26. februára 2015 predložil revidovaný návrh správy so 47 pozmeňujúcimi návrhmi, v ktorých sa navrhuje predovšetkým zúženie rozsahu pôsobnosti, skrátené obdobie uchovávania, začlenenie letov v rámci EÚ a vymenovanie vnútroštátnych dozorných úradníkov pre ochranu údajov. V lehote, ktorá sa skončila 1. apríla 2015, sa predložilo ďalších 791 pozmeňujúcich návrhov, na základe ktorých sa ukázalo, že napriek uzneseniu existujú v rámci Parlamentu veľmi rozdielne názory na to, ako by budúca smernica o PNR mala vyzeráť. To je aj náznakom toho, že na tomto dôležitom spise bude ešte potrebné vykonať značnú legislatívnu prácu. O návrhu bude rokovať Výbor Európskeho parlamentu pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci (LIBE) 4. júna 2015.

¹ Návrh Komisie týkajúci sa európskeho systému PNR bol predložený vo februári 2010. Rada sa v apríli 2012 dohodla na všeobecnom smerovaní k tomuto návrhu. Spravodajca Európskeho parlamentu vydal svoju správu 14. februára 2012, ale hlasovanie vo výbore LIBE sa uskutočnilo až 24. apríla 2013. Výsledkom tohto hlasovania bolo zamietnutie návrhu Komisie s väčšinou 30 hlasov proti a 25 hlasmi za návrh. Plénum 12. júna 2013 zaslalo tento spis naspäť výboru LIBE.

Výbor LIBE ešte nestanovil dátum hlasovania o návrhu správy, v ktorej sa vymedzí mandát na rokovanie, ktorý uvedený výbor Európskeho parlamentu udelil spravodajcovi na účely začatia neformálnych dialógov. Rada je naďalej plne odhodlaná dosiahnuť dohodu čo najskôr.

Europol predložil svoju pozíciu týkajúcu sa spôsobu, ako môže infraštruktúra Europolu pre výmenu informácií a jeho databázy informácií o trestnej činnosti pomôcť príslušným vnútroštátnym orgánom maximalizovať využívanie cielených informácií z PNR (prostredníctvom vytvárania prepojení a získavania dodatočných nadnárodných informácií) s cieľom dosiahnuť lepší spravodajský prehľad a napokon odstrániť bezpečnostné nedostatky v oblasti bezpečnosti, ktoré by sa výlučne vnútroštátnym systémom PNR nepodarilo vyriešiť.

2. Dôslednejšie uplatňovanie schengenského rámca

Hlavy štátov alebo predsedovia vlád sa dohodli na požiadavke, „že sa bezodkladne pristúpi k vykonávaniu systematických a koordinovaných kontrol osôb, ktoré majú právo voľného pohybu, za pomoci databáz relevantných pre boj proti terorizmu a na základe spoločných ukazovateľov rizík; Komisia by mala na tento účel urýchlene vydať operatívne usmernenia“.

Rada (spravodlivosť a vnútorné veci) sa 12. marca 2015 dohodla na tom, že sa na vonkajších hraniciach budú bezodkladne vykonávať systematické kontroly cestovných dokladov a osôb, ktoré požívajú právo na voľný pohyb v súlade s právom Únie, na základe relevantných databáz (predovšetkým databáz SIS a SLTD), a to na základe prístupu posúdenia rizík, a vyzvala Komisiu, aby vypracovala spoločné ukazovatele rizika, ktoré by členské štáty používali pri posudzovaní rizík najneskôr od júna 2015 (pozri dokument Predsedníctva na rokovanie 6891/15 a výsledný dokument 7166/15). To znamená, že členské štáty by mali bezodkladne vykonávať takéto systematické kontroly na základe národných ukazovateľov rizika a mali by začať používať aj spoločné ukazovatele rizika, keď tieto budú k dispozícii. Komisia sa vyzvala, aby do konca mája 2015 začlenila uvedené opatrenia týkajúce sa kontrol osôb a cestovných dokladov do schengenskej príručky. Agentúra Frontex by podporovala koordinované vykonávanie takých kontrol na základe spoločných operatívnych usmernení. Členské štáty sa požiadali, aby o vykonávaní uvedených kontrol podávali správy predsedníctvu a Komisii. Pokrok pri vykonávaní by posudzovala pracovná skupina pre hranice.

1) V súvislosti s posilnenými kontrolami na základe príslušných databáz a s kapacitami členských štátov také kontroly vykonávať vydala Komisia neformálne odporúčania² a usporiadala dve zasadnutia odborníkov (jedno začiatkom februára a druhé v polovici apríla) a rozposlala dotazník. Na základe príspevkov členských štátov Komisia 8. mája 2015 predložila pracovnej skupine pre hranice zhrnutie vykonávacích opatrení, ktoré vykonali členské štáty, na účely prípravy správy pre Radu SVV na jej zasadnutie v polovici júna 2015. Výsledky pokroku možno zhrnúť takto:

Pokrok sa dosiahol v súvislosti so zintenzívnením kontrol za pomoci relevantných databáz polície a databáz dokladov, na základe posúdenia rizika. Väčšina členských štátov vykonala opatrenia na zvýšenie povedomia v rámci operačných jednotiek, mnohé vypracovali opatrenia na analýzu rizík a niektoré zdôraznili posilnenú spoluprácu medzi vnútroštátnymi hraničnými a spravodajskými službami. V členských štátoch existujú rozdiely v technických a politických otázkach, napríklad v súvislosti s tým, či je možné vykonávať kontroly v databáze SIS a SLTD súbežne, či je možné vykonávať konzultácie týkajúce sa cestovných dokladov a osôb oddelene, ako aj v súvislosti s časom potrebným na získanie informácií z konzultácií relevantných databáz, prispôbením vnútroštátnych opatrení na analýzu rizík na problém zahraničných teroristických bojovníkov a s investovaním do vybavenia.

Komisia do júna zaktualizuje schengenskú príručku s cieľom vyjasniť výklad článku 7 ods. 2 Kódexu schengenských hraníc, ako aj požiadavky na kontroly na vonkajších schengenských hraniciach.

2) Vypracúvanie spoločných ukazovateľov rizika napreduje. Komisia na základe posledného zasadnutia, ktoré o tejto otázke usporiadala 26. februára 2015, a príspevkov členských štátov vypracovala návrh ukazovateľov rizika. Europol zlúčil návrh spoločných ukazovateľov rizika so zoznamom ukazovateľov pracovnej skupiny Dumas a v úzkej konzultácii so zainteresovanými subjektmi bude tieto dokumenty pravidelne aktualizovať. Komisia predpokladá, že spoločné ukazovatele rizika dokončí do zasadnutia Rady (spravodlivosť a vnútorné veci). Agentúra Frontex uvedie ukazovatele rizika do užívania a bude koordinovať vykonávanie systematickejších kontrol zo strany členských štátov.

² 16880/14, ďalej rozpracované vo februári 2015 v dokumente 6891/15.

3) Pracovná skupina pre schengenskú záležitosť (SIS/SIRENE) sa 18. decembra 2014 dohodla na osobitných odporúčaní zameraných na zlepšenie používania Schengenského informačného systému v súvislosti so zahraničnými teroristickými bojovníkmi, ako sa uvádza v dokumente 14523/3/14 REV 3. Niektoré opatrenia sú adresované príslušným orgánom členských štátov, ďalšie by sa mali vykonávať na úrovni EÚ.

Pokiaľ ide o opatrenia na ústrednej úrovni, Komisia upravila príručku SIRENE³ a zdokonalila Schengenský informačný systém, aby sa v ňom jasne ukazovalo, či bola platnosť dokladu použitého na cestovanie zrušená, a aby sa zabezpečila zrýchlená a cielenejšia výmena informácií o zahraničných teroristických bojovníkoch a nebezpečných zločincoch.

Prebieha vykonávanie odporúčaní určených orgánom členských štátov a pracovná skupina pre schengenskú záležitosť (SIS/SIRENE) by mala túto otázku sledovať.

3. Zintenzívnenie výmeny informácií v oblasti presadzovania práva a súdnych informácií, ako aj operačnej spolupráce

Europol

Zaznamenal sa značný nárast, pokiaľ ide o množstvo a kvalitu príspevkov do koordinačného strediska pre otázku cestujúcich v rámci analytického pracovného súboru pre boj proti terorizmu. Právne a organizačné obmedzenia niekedy partnerom neumožňujú výmenu informácií. Pokiaľ ide o „prepojenie“, Europol preskúmava možnosti komunikačného systému určeného na boj proti terorizmu a pripravuje ho na základe existujúceho systému SIENA, prostredníctvom ktorého by sa priamo prepojili jednotky členských štátov na boj proti terorizmu s Europolom, ako aj navzájom. Jedným z partnerov koordinačného strediska pre otázku cestujúcich je teraz aj Eurojust, zatiaľ čo v prípade Albánska ešte stále prebieha príslušný administratívny postup.

Členské štáty teraz začali na účely boja proti terorizmu využívať Informačný systém Europolu (EIS). Členské štáty teraz zaznamenávajú mená osôb konkrétne označených ako „zahraniční bojovníci“. Doteraz sa systém EIS snažilo využívať 14 členských štátov.

³ Vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) 2015/219 z 29. januára 2015, ktorým sa nahrádza príloha k vykonávaciemu rozhodnutiu 2013/115/EÚ o príručke SIRENE a ostatných vykonávacích opatreniach pre Schengenský informačný systém druhej generácie (SIS II) (Ú. v. EÚ L 44, 18.2.2015, s. 75).

Zasadnutie pracovnej skupiny Dumas sa konalo 11. a 12. mája 2015 v Ríme, pričom jeho uskutočnenie opäť uľahčil Europol v úzkej spolupráci s Talianskom, ktoré skupinu vedie. Zasadnutie slúžilo na zachovanie dynamiky, pokiaľ ide o sieť národných kontaktných bodov týkajúcich sa zahraničných teroristických bojovníkov, keďže plán činnosti týkajúci sa zoznamu zápisov sa v programe určil za prioritu. V oblasti osvetových činností sa pracovná skupina Dumas rozhodla pozvať Nórsko, Švajčiarsko, Rakúsko, Úrad USA na ochranu colného priestoru a hraníc a Interpol na nadchádzajúce zasadnutie v októbri. Zoznam ukazovateľov pracovnej skupiny Dumas sa zlúčil s návrhom zoznamu spoločných ukazovateľov rizika a predložil Európskej komisii. Rozhodlo sa, že pracovná skupina Dumas prispeje k aktualizácii spoločných ukazovateľov rizika každé štyri mesiace.

V oblasti operačnej spolupráce sa koncom marca 2015 uskutočnilo druhé školenie a cvičenie na oživenie siete prvej reakcie. Túto sieť teraz tvoria dvaja alebo viacerí vyškolení odborníci z každého členského štátu. V druhej polovici roka 2015 sa uskutoční tretie školenie pre zostávajúcich odborníkov členských štátov, tretie štáty a tretie strany. Plánuje sa usporadúvať pravidelné pohotovostné cvičenia. Začlenenie odborníkov z tretích štátov do siete prvej reakcie je súčasťou filozofie v oblasti osvetových činností.

Europol v marci 2015 predložil dokument s návrhmi na zlepšenie výmeny informácií a spravodajských informácií v oblasti boja proti terorizmu v celej Únii (7272/15), o ktorých diskutoval Stály výbor pre operačnú spoluprácu v oblasti vnútornej bezpečnosti (COSI). Dokument obsahuje myšlienku zriadiť **Centrum EÚ pre boj proti terorizmu** v rámci existujúcej organizačnej štruktúry Europolu s cieľom zabezpečiť, aby sa existujúce platformy a služby využívali čo najúčinnnejšie.

V Európskom programe v oblasti bezpečnosti Komisia podporuje zriadenie centra EÚ pre boj proti terorizmu (*„posilniť podporné funkcie Europolu spojením jeho kapacít na presadzovanie práva v oblasti boja proti terorizmu v európskom centre pre boj proti terorizmu“⁴ v rámci Europolu*).

⁴ Centrum fungujúce v rámci právneho mandátu Europolu by zahŕňalo 1. koordinačné stredisko Europolu pre otázku cestujúcich zamerané na zahraničných teroristických bojovníkov a súvisiace teroristické siete, 2. Program EÚ – USA na sledovanie financovania terorizmu (TFTP), 3. FIU.NET – decentralizovanú počítačovú sieť na podporu finančných spravodajských jednotiek, ktorá sa do Europolu začlení v roku 2016, a 4. existujúce kapacity Europolu v oblasti strelných zbraní a výbušných zariadení.

Eurojust v marci predložil výboru COSI návrhy na zlepšenie výmeny informácií medzi členskými štátmi a príslušnými agentúrami EÚ (7445/15) a zdôraznil, že je dôležité, aby sa zabezpečilo, že vymenené informácie sa môžu použiť ako dôkaz na zaistenie odsúdení. Tieto zahŕňali:

- výzvu členským štátom, aby si dôkladnejšie plnili povinnosti vyplývajúce z rozhodnutia Rady 2005/671/SVV o výmene informácií a spolupráci v oblasti trestných činov terorizmu a z článku 13 rozhodnutia o Eurojuste, najmä pokiaľ ide o výmenu informácií s Eurojustom v prípadoch zahŕňajúcich nedovolené obchodovanie so strelnými zbraňami;
- pripravenosť Eurojustu zúčastniť sa na rokovaníach o možnom rozvoji Európskeho informačného systému registrov trestov (ECRIS) s cieľom pomôcť členským štátom získať prístup k informáciám o odsúdeniach štátnych príslušníkov tretích krajín;
- posilnenú výmenu informácií prostredníctvom optimálneho využívania existujúcich sietí, napríklad poradného fóra generálnych prokurátorov a riaditeľov prokuratúr členských štátov Európskej únie (poradné fórum), vnútroštátnych spravodajcov pre záležitosti terorizmu, kontaktných miest Eurojustu v tretích krajinách, Európskej siete odbornej justičnej prípravy (EJTN);
- výzvu členským štátom, aby lepšie využívali Eurojust v operačných prípadoch, najmä koordinačné zasadnutia a koordinačné centrá Eurojustu;
- zintenzívnenú výmenu informácií medzi Eurojustom a Europolom;
- záväzok Eurojustu naďalej posilňovať operačnú a strategickú spoluprácu s tretími štátmi v súvislosti s fenoménom zahraničných bojovníkov, najmä posilňovaním spolupráce s USA a s kontaktnými miestami Eurojustu v Turecku a na západnom Balkáne, zvážením rozšírenia siete kontaktných miest Eurojustu v krajinách Blízkeho východu a severnej Afriky (MENA), ako aj zvážením usporiadania strategického seminára s týmito krajinami v roku 2015 so zameraním na justičnú spoluprácu vrátane výziev, pokiaľ ide o riešenie fenoménu zahraničných teroristických bojovníkov, diskutovaním o vyslaní styčných sudcov Eurojustu do tretích krajín, a to aj o úlohe styčných sudcov a o kritériách pre výber krajín (napr. potreba riešiť javy týkajúce sa cestovania zahraničných teroristických bojovníkov).

Eurojust naďalej zbieral a analyzoval vnútroštátne justičné reakcie na fenomén zahraničných teroristických bojovníkov. Dotazník Eurojustu týkajúci sa týchto otázok sa koncom marca 2015 rozposlal všetkým národným spravodajcom Eurojustu pre záležitosti terorizmu a styčným sudcom Eurojustu z Nórska, Švajčiarska a USA. Dotazník sa zameriava na vývoj právnych predpisov na vnútroštátnej úrovni, výzvy a najlepšie postupy v oblasti vyšetrovania a stíhania zahraničných teroristických bojovníkov, ako aj na úlohu, ktorú zohráva súdnictvo v otázke ukončenia teroristickej činnosti, rehabilitácie a boja proti radikalizácii/deradikalizácie. Odpovede na otázky uvedené v dotazníku budú slúžiť ako základ pre diskusie na taktickom zasadnutí o otázke terorizmu, ktoré Eurojust usporiada t koncom júna 2015. Okrem toho budú slúžiť ako vstupné údaje pre správu Eurojustu o zahraničných bojovníkoch, ktorej predloženie sa plánuje na koniec roka 2015.

Eurojust 5. júna 2015 predloží členom poradného fóra svoje zistenia týkajúce sa justičných reakcií na fenomén zahraničných teroristických bojovníkov s cieľom uľahčiť výmenu názorov medzi najvyššími predstaviteľmi prokuratúr členských štátov. Na konferencii s názvom „Boj proti radikalizácii smerujúcej k terorizmu a násilnému extrémizmu“, ktorú 21. a 22. mája 2015 usporiadala Akadémia európskeho práva v Trieri, Eurojust predložil sudcom a prokurátorom zistenia svojej správy o zahraničných teroristických bojovníkoch a vyzval na lepšiu výmenu informácií medzi justičnými orgánmi členských štátov a s Eurojustom.

Eurojust sa v apríli 2015 pripojil ku koordinačnému stredisku pre otázku cestujúcich a bude v prípade potreby uľahčovať justičné spracúvanie informácií vymenených v rámci koordinačného strediska.

Na zasadnutí výboru CATS sa 15. februára 2015 konala diskusia o justičných aspektoch boja proti terorizmu v rámci vykonávania vyhlásenia hláv štátov alebo predsedov vlád a vyhlásenia z Rigy. Delegácie dosiahli širokú dohodu, pokiaľ ide o význam zváženia osobitných opatrení a posilnenie vykonávania už existujúcich nástrojov v rámci piatich oblastí činnosti identifikovaných v dokumente predsedníctva (5917/15), ktorými sú i) kriminalizácia, ii) vedenie účinných trestných konaní, iii) výmena informácií medzi justičným orgánmi a ich spolupráca, iv) opatrenia zamerané na ukončenie teroristickej činnosti, rehabilitáciu a boj proti radikalizácii/deradikalizáciu v súdnom kontexte a v) spolupráca s tretími krajinami. Viacero osobitných opatrení sa už začlenilo do Európskeho programu v oblasti bezpečnosti.

Členské štáty pri mnohých príležitostiach zdôraznili potrebu posúdenia uskutočniteľnosti preskúmania platného rámcového rozhodnutia Rady 2002/475/SVV o boji proti terorizmu zmeneného rámcovým rozhodnutím Rady 2008/919/SVV v súvislosti s požiadavkami rezolúcie BR OSN č. 2178(2014). V Európskom programe v oblasti bezpečnosti sa uvádza, že „Komisia má v úmysle začať v roku 2015 posúdenie vplyvu s cieľom aktualizovať v roku 2016 rámcové rozhodnutie o terorizme z roku 2008“. Poznamenáva sa, že sa v tejto súvislosti zohľadnia rokovania o dodatkovom protokole k Dohovoru Rady Európy o predchádzaní terorizmu, ktoré v súčasnosti prebiehajú.

Výbor ministrov Rady Európy 21. januára 2015 zriadil Výbor pre otázku zahraničných teroristických bojovníkov a súvisiace otázky (COD-CTE) na účely prípravy návrhu dodatkového protokolu k Dohovoru Rady Európy o predchádzaní terorizmu (CETS č. 196) v súvislosti s požiadavkami rezolúcie BR OSN č. 2178, v ktorej sa okrem iného vyzýva, aby sa kriminalizovali zahraničné cesty na účely terorizmu, ako aj organizácia a financovanie takýchto ciest.

Komisia 13. marca 2015 predložila odporúčanie na návrh rozhodnutia Rady o poverení začať rokovania v mene EÚ. Po veľmi intenzívnych rokovaniach Rada 1. apríla 2015 prijala uvedené rozhodnutie písomným postupom podľa článku 12 ods. 1 rokovacieho poriadku Rady (7300/3/15 REV 3 EU RESTRICTED). Práca bude pokračovať s cieľom podpísať a uzavrieť uvedený protokol v mene EÚ, kým Komisia predloží príslušný návrh.

Informácie o predchádzajúcich odsúdeniach za trestné činy sú dôležitým zdrojom informácií pre orgány presadzovania práva a justičné orgány. Rýchla a jednoduchá výmena informácií o záznamoch vedených v registroch trestov má kľúčový význam. Väčšina členských štátov si vymieňa informácie prostredníctvom Európskeho informačného systému registrov trestov (ECRIS); za mesiac si takto vymenia viac ako 100 000 správ a tento počet narastá. ECRIS však využíva svoj plný potenciál len v súvislosti so záznamami vedenými v registroch trestov, ktoré sa týkajú štátnych príslušníkov EÚ. V súčasnosti neexistuje účinný systém pre záznamy vedené v registroch trestov, ktoré sa týkajú štátnych príslušníkov tretích krajín a osôb bez štátnej príslušnosti.

Komisia v súčasnosti preskúmava možnosti riešenia tejto otázky. Táto otázka je prioritou aj v Európskom programe v oblasti bezpečnosti. Komisia bude v nadchádzajúcich týždňoch viesť konzultácie na účely ďalšieho preskúmania najvhodnejšieho ďalšieho postupu. Riešením by mohlo byť vyhľadávanie v zázname s funkciou pozitívna lustrácia/negatívna lustrácia, a to buď v decentralizovanom, ako je napr. sieť finančných spravodajských jednotiek (FIU-Net), alebo v centralizovanom, ako je napr. Schengenský informačný systém (SIS). V prípade „pozitívnej lustrácie“ by žiadajúci členský štát mohol prostredníctvom systému ECRIS kontaktovať členské štáty, ktoré vedú záznam dotknutej osoby v registri trestov.

4. Boj proti nelegálnym strelným zbraňam

Stály výbor pre operačnú spoluprácu v oblasti vnútornej bezpečnosti (COSI) 26. marca 2015 rokoval o viacerých konkrétnych opatreniach a činnostiach, ktorých vykonávanie sa urýchli, najmä pokiaľ ide o výmenu informácií, obmedzenie prístupu k nelegálnym strelným zbraňam, vyradovanie strelných zbraní z prevádzky a ich znehodnotenie, ako aj spoluprácu s tretími krajinami (6739/15). Na účely vykonávania uvedených opatrení je teraz potrebná ďalšia práca. Členské štáty sa povzbudili k tomu, aby sa zúčastňovali na operačnom akčnom pláne o strelných zbraňach, a dohodlo sa, že by sa mala zlepšiť výmena informácií, ako aj spolupráca s tretími krajinami. Výbor COSI podporil tieto štyri oblasti práce a zdôraznil význam revízie smernice o strelných zbraňach (smernica 91/477/EHS o kontrole získavania a vlastníctva zbraní zmenená smernicou 2008/51/ES), najmä na účely zavedenia vysokej úrovne minimálnych noriem pre znehodnotenie strelných zbraní. Poukázalo sa aj na to, že je potrebné zapojiť colné orgány a poskytnúť im odbornú prípravu, ako aj na osobitnú výzvu, ktorú predstavuje internet a darknet.

V Európskom programe v oblasti bezpečnosti Komisia oznámila svoj zámer preskúmať právne predpisy, ktoré sa týkajú strelných zbraní, a v roku 2016 predložiť návrhy s cieľom zlepšiť výmenu informácií, posilniť výsledovateľnosť, zjednotiť označovanie a vytvoriť spoločné normy pre neutralizovanie strelných zbraní.

Pracovná skupina pre colnú spoluprácu rokovala o boji proti nedovoleného obchodovaniu so strelnými zbraňami z colného hľadiska vrátane spolupráce medzi colnými orgánmi a políciou.

V rámci skupiny európskych expertov na strelné zbrane (EFE), ktorá poskytuje poradenstvo pracovnej skupine pre presadzovanie práva, sa Holandsko dobrovoľne ponúklo, že bude s pomocou Spojeného kráľovstva viesť pracovnú skupinu pre smernicu o strelných zbraňach/právne medzery a upravené strelné zbrane. Okrem toho je podľa názoru skupiny EFE teraz naliehavé venovať sa revízii uvedenej smernice.

V Európskom programe v oblasti bezpečnosti Komisia zdôraznila aj význam vonkajšieho rozmeru nedovoleného obchodovania so strelnými zbraňami, najmä pokiaľ ide o západný Balkán a krajiny Blízkeho východu a severnej Afriky.

5. Prehľbovanie spolupráce bezpečnostných služieb členských štátov

Z iniciatívy lotyšského predsedníctva informovali bezpečnostné služby členských štátov 16. apríla 2015 COREPER o svojej spolupráci, ktorá sa uskutočňuje mimo štruktúr EÚ.

6. Financovanie terorizmu

Komisia a Rada ECOFIN 27. januára 2015 prijali spoločné vyhlásenie (5748/15) v súvislosti so schválením balíka návrhov právnych aktov o boji proti praniu špinavých peňazí, v ktorom uvedený balík začlenili do kontextu boja proti terorizmu a zdôraznili význam vynakladania ďalšieho úsilia, napríklad na posilňovanie spolupráce týkajúcej sa boja proti financovaniu terorizmu medzi finančnými spravodajskými jednotkami na európskej úrovni a riešenie rizík financovania terorizmu prostredníctvom nadnárodného posudzovania rizík EÚ.

Rada na zasadnutí 20. apríla 2015 prijala svoju pozíciu v prvom čítaní týkajúcu sa nových pravidiel zameraných na predchádzanie praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu. Európsky parlament, s ktorým sa dosiahla dohoda 16. decembra 2014, prijal balík 20. mája 2015.

Smernicou a nariadením o boji proti praniu špinavých peňazí sa posilnia právne predpisy EÚ v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu a zabezpečí súlad s prístupom uplatňovaným na medzinárodnej úrovni, a to najmä zo strany Finančnej akčnej skupiny (FATF). Nariadenie sa konkrétnejšie zaoberá údajmi, ktoré sprevádzajú prevody finančných prostriedkov.

Nemecký a francúzsky minister financií 31. marca 2015 zaslali spoločný list Európskej komisii, v ktorom ju vyzvali, aby prijala nové iniciatívy na úrovni EÚ týkajúce sa boja proti financovaniu terorizmu vrátane systému na zmrazenie aktív so zameraním na teroristov nachádzajúcich sa v EÚ bez prepojenia s medzinárodnými teroristickými organizáciami (článok 75 Lisabonskej zmluvy), posilnenia kontroly anonymných platobných nástrojov, regulačného rámca na zabraňovanie hotovostným platbám za kultúrne predmety (kultúrne dedičstvo), náležitej starostlivosti, pokiaľ ide o finančné toky do vysokorizikových oblastí, a lepšieho prístupu finančných spravodajských jednotiek k bankovým údajom v centralizovaných registroch.

V reakcii EÚ na sýrsky/iracký fenomén zahraničných bojovníkov sa prostredníctvom programu na sledovanie financovania terorizmu doteraz poskytlo 12 členským štátom EÚ 1 344 spravodajských informácií týkajúcich sa výlučne tejto hrozby. Europol poskytuje na základe svojich odborných znalostí v oblasti boja proti terorizmu a finančného spravodajstva orgánom členských štátov analytické, strategické a operačné odborné znalosti vrátane operačnej podpory na mieste a analytických metodík (t. j. zisťovanie trendov a modelov v metódach zadávania zákaziek a zisťovanie dodávateľských reťazcov teroristických skupín, kontrola aktív, analýza modelu cestovania). Začlenením finančnej spravodajskej jednotky do Europolu v roku 2016 sa posilnia možnosti poskytovania finančných kapacít na boj proti terorizmu.

7. Smernica o sieťovej a informačnej bezpečnosti

Cieľom návrhu, ktorý je súčasťou stratégie kybernetickej bezpečnosti Európskej únie, je zavedenie mechanizmov na vnútroštátnej úrovni a úrovni EÚ potrebných na zlepšenie bezpečnostných úrovní a reakcie na počítačové hrozby s cieľom zaistiť bezpečné a spoľahlivé digitálne prostredie v celej EÚ. V októbri a novembri 2014 sa uskutočnili dve zasadnutia trialógu, na ktoré v posledných týždňov nadviazali technické zasadnutia s Európskym parlamentom. Tretie zasadnutie trialógu sa konalo 30. apríla 2015, ale úplné riešenie všetkých otázok sa ešte nenašlo. Z politického hľadiska podporujú Európsky parlament i Rada urýchlené uzavretie dohody o návrhu, keďže obe tieto inštitúcie zdôrazňujú potrebu ďalšieho zabezpečenia informačných a komunikačných systémov EÚ.

Avšak pokiaľ ide o podstatu, ešte existuje niekoľko zásadných otázok, ktoré je potrebné vyriešiť, ako napríklad rozsah pôsobnosti a úroveň harmonizácie, ako aj teritorialita a presadzovanie. Komisia na žiadosť trialógu predložila 27. mája informácie o otvorených otázkach, na základe ktorých sa začali uskutočňovať ďalšie technické zasadnutia. Dátum nadchádzajúceho zasadnutia trialógu sa ešte neurčil, predsedníctvo je však naďalej odhodlané dosiahnuť pokrok v priebehu júna.

Stratégia kybernetickej bezpečnosti EÚ obsahuje aj viacero opatrení zameraných na podporu jednotného trhu pre produkty kybernetickej bezpečnosti vrátane podpory výskumu a rozvoja investícií a inovácie. Rozvoj jednotného digitálneho trhu je tiež hlavným cieľom digitálnej agendy Komisie, ktorého jedným pilierom je posilnenie dôvery k službám online a ich bezpečnosť, od ktorého závisí rast európskeho hospodárstva a rozvoj silného digitálneho odvetvia. Komisia 6. mája 2015 predložila balík týkajúci sa jednotného digitálneho trhu, v ktorom sa zdôrazňuje silné prepojenie medzi fungovaním jednotného digitálneho trhu a kybernetickou bezpečnosťou. Stratégia v oblasti jednotného digitálneho trhu zahŕňa legislatívne, ako aj nelegislatívne opatrenia a zameria sa na lepší prístup k digitálnym tovarom a službám v celej Európe, na vytvorenie vhodných podmienok pre digitálne siete a služby a na maximalizáciu potenciálu rastu digitálneho hospodárstva.

V Európskom programe v oblasti bezpečnosti, ktorý Komisia predložila 28. apríla 2015, sa počítačová kriminalita spolu s terorizmom a organizovanou trestnou činnosťou určila za prioritu, a to vzhľadom na jej silný cezhraničný rozmer, ako aj skutočnosť, že je oblasťou, v ktorej môžu byť opatrenia EÚ skutočným prínosom. V uvedenom programe sa zdôrazňuje význam plného vykonávania platných právnych predpisov EÚ a spolupráce so súkromným sektorom, ako aj práce Európskeho centra boja proti počítačovej kriminalite v rámci Europolu a práce Eurojustu. Potrebne budú činnosti na preskúmanie prekážok vyšetrovaní trestných činov, najmä pokiaľ ide o otázku súdnej právomoci a pravidiel prístupu k dôkazom a informáciám, vykonávanie existujúcich politík v oblasti kybernetickej bezpečnosti a kybernetických útokov, posilňovanie opatrení na budovanie kybernetických kapacít v rámci nástrojov vonkajšej pomoci a preskúmanie právnych predpisov o boji proti podvodom a falšovaniu bezhotovostných platobných prostriedkov.

II. PREDCHÁDZANIE RADIKALIZÁCII A OCHRANA HODNÔT

1. Posilňovanie spôsobilostí nahlasovania internetového obsahu vrátane vytvorenia jednotky pre nahlasovanie internetového obsahu v rámci Europolu

Rada (spravodlivosť a vnútorné veci) sa 12. marca 2015 dohodla na tom, že **Europol do 1. júla 2015 vytvorí** na základe projektu „Check the Web“ **jednotku EÚ pre nahlasovanie internetového obsahu (EU IRU)**, ktorá bude mať tieto štyri úlohy:

- koordinovať a zdieľať úlohy týkajúce sa identifikácie (označovania) teroristického a násilného extrémistického obsahu online s príslušnými partnermi,
- rýchlo, efektívne a účinne vykonávať a podporovať nahlasovanie v úzkej spolupráci so sektorom,
- podporovať príslušné orgány poskytovaním strategickej analýzy a operačnej analýzy,
- pôsobiť ako európske centrum excelentnosti pre uvedené úlohy.

Europol v marci 2015 predložil Stálemu výboru pre operačnú spoluprácu v oblasti vnútornej bezpečnosti (COSI) koncepčný dokument (dokument 7266/15), ktorý sa ďalej vypracoval v pláne, o ktorom sa rokovalo na expertnom zasadnutí, ktoré v apríli 2015 zorganizoval Europol, za účasti členských štátov, Komisie a kancelárie koordinátora EÚ pre boj proti terorizmu. Ďalšie rokovania na úrovni odborníkov, a to aj so sektorom, priniesli to, že pilotná fáza EU IRU sa môže začať 1. júla 2015; po nej bude 1. januára 2016 nasledovať druhá fáza a jednotka dosiahne plnú operačnú kapacitu 1. júla 2016. Tento fázový prístup umožní postupné úpravy. Očakáva sa, že členské štáty stanovia národné kontaktné body pre EU IRU, aby bolo možné vytvoriť sieť a začať spoluprácu. Služby EU IRU členským štátom sa budú líšiť v závislosti od potrieb a spôsobilostí jednotlivých členských štátov.

2. Protiargumentácia

Komisia v súčasnosti pracuje na vytvorení fóra s internetovými spoločnosťami. Táto prípravná práca na *Fóre so spoločenstvom poskytovateľov internetových služieb* dopĺňa prácu EU IRU.

Komisia ohlásila, že na jeseň 2015 spustí fórum na úrovni EÚ, v rámci ktorého sa budú stretávať IT spoločnosti s orgánmi presadzovania práva a s občianskou spoločnosťou. V spolupráci s IT spoločnosťami sa bude fórum venovať aj obavám orgánov presadzovania práva súvisiacim s novými technológiami šifrovania.

Poradný tím pre strategickú komunikáciu o Sýrii (SSCAT) je projekt pod vedením Belgicka, ktorý sa skladá z dvoch prvkov: prvým je operačná konzultačná služba, ktorej úlohou je radiť členským štátom pri príprave komunikačných kampaní proti násilnému extrémizmu a proti terorizmu.

Druhým prvkom je sieť, prostredníctvom ktorej si zástupcovia členských štátov vymieňajú najlepšie postupy v oblasti komunikácie v rámci boja proti násilnému extrémizmu a boja proti terorizmu.

Projekt sa financuje z 18-mesačného grantu Európskej komisie. Konzultačný tím SSCAT v prvej polovici roku 2015 navštívil alebo navštívi 10 členských štátov. Sieť SSCAT sa od začiatku roku 2015 stretla dvakrát a v súčasnosti ju tvorí viac ako dvadsať zúčastňujúcich sa členských štátov.

Komisia 11. marca na Európsky deň obetí terorizmu zorganizovala výročné podujatie s organizáciami obetí, na ktorom dostávajú slovo obeť terorizmu.

Komunikácia a boj proti terorizmu

Po teroristickom útoku v Paríži sa na webovej platforme pre integrované dojednania EÚ o politickej reakcii na krízu (ICPR), ktorá je hlavným komunikačným nástrojom ICPR, vytvoril komunikačný uzol. Cieľom tohto fóra je prispieť k pripravenosti a uľahčovať politickú reakciu v prípade možných teroristických činov v budúcnosti. Umožňuje výmeny a je archívom príslušných informácií, ktoré sa týkajú politického procesu prijímania rozhodnutí na úrovni EÚ a v členských štátoch (napríklad politické vyhlásenia, verejné komunikačné stratégie, osobitné zasadnutia a podujatia, programy atď.). Informácie nie sú utajené a vymieňajú sa na dobrovoľnej báze.

Komunikačný uzol v rámci boja proti terorizmu môžu využívať členské štáty, predseda Európskej rady, Komisia, ESVČ, koordinátor EÚ pre boj proti terorizmu a agentúry EÚ. Tento nástroj bol vytvorený, aby pomáhal členským štátom, a možno ho ďalej vylepšovať v závislosti od ich potrieb, hoci nenahradí existujúce komunikačné kanály (najmä pokiaľ ide o informácie o operáciách/utajované skutočnosti).

„Benátsky klub“ (neformálna sieť riaditeľov pre komunikáciu z členských štátov) bude zasadať v júni 2015 vo Viedni, pričom sa sústreďí na výzvy v oblasti komunikácie, ktoré sa týkajú predchádzania radikalizácii, výmeny názorov na komunikačné stratégie členských štátov a ich činnosti. Bude venovať pozornosť využívaniu nových mediálnych nástrojov (ich účinnosti, cenovej dostupnosti, dosahu a monitorovaniu).

3. Rehabilitácia v súdnom kontexte, a to aj vo väzniciach

Na základe iniciatívy lotyšského predsedníctva ministri spravodlivosti diskutovali o tejto téme počas obeda 13. marca. Komisárka Jourová spolu s luxemburským predsedníctvom a s podporou koordinátora EÚ pre boj proti terorizmu plánuje zorganizovať 19. – 20. októbra ministerskú konferenciu o rehabilitácii v súdnom kontexte, a to aj vo väzniciach. Ako prvý krok Komisia 18. mája 2015 zorganizovala spolu s Medzinárodným centrom pre boj proti terorizmu (ICCT, Haag) expertné zasadnutie so súdnymi a s väzenskými orgánmi a odborníkmi na radikalizáciu.

Komisia presmerovala finančné nástroje v oblasti spravodlivosti, aby podporovali príslušné iniciatívy: do zoznamu priorít sa vo forme zmeny a doplnenia výročného pracovného programu pre oblasť spravodlivosti na rok 2015 doplnil boj proti radikalizácii a boj proti terorizmu. Komisárka Jourová vyčlenila 1,5 milióna EUR z výzvy na predkladanie návrhov projektov na podporu odbornej justičnej prípravy vo výške 5,5 milióna EUR a z výzvy na predkladanie návrhov projektov na podporu justičnej spolupráce vyčlenila 1 milión EUR z celkovej pridelenej sumy vo výške 3,3 milióna EUR. Výzva na predkladanie návrhov projektov v oblasti európskej odbornej justičnej prípravy sa uverejní v lete 2015 a konečný termín na predloženie návrhu bude na jeseň 2015. Zameria sa na odbornú prípravu odborníkov z praxe a na projekty, ktoré uľahčujú výmenu najlepších postupov medzi aktérmi v našich systémoch trestného súdnictva. Európska sieť odbornej justičnej prípravy upravila na žiadosť Európskej komisie svoj program odbornej prípravy a doplnila doň semináre o boji proti radikalizácii a o boji proti terorizmu, ako aj výmeny a študijné návštevy prokurátorov v roku 2015 a 2016.

Komisia ďalej posilní svoju dlhodobú spoluprácu s Európskou organizáciou väzenských a nápravných zariadení (EuroPris) a s Európskou organizáciou pre probáciu (CEP) s cieľom riešiť otázku rehabilitácie vrátane deradikalizácie a predchádzania radikalizácii vo väzení. Táto otázka je prioritou aj v Európskom programe v oblasti bezpečnosti.

Sieť na zvyšovanie povedomia o radikalizácii sa tiež venuje tejto otázke medzi odborníkmi z praxe. Napríklad, 15. a 16. júna sa v Bruseli uskutoční expertné stretnutie o zahraničných bojovníkoch, ktorí sa vracajú späť domov, vrátane rehabilitácie a radikalizácie vo väzení.

4. Iniciatívy v oblasti vzdelávania

Dňa 17. marca 2015 sa uskutočnilo neformálne zasadnutie ministrov školstva EÚ, ktorí diskutovali o predchádzaní radikalizácii, spoločnej iniciatíve francúzskej vlády, Európskej komisie a lotyšského predsedníctva. Na tomto zasadnutí sa prijalo vyhlásenie o podpore občianstva a spoločných hodnôt slobody, tolerance a nediskriminácie prostredníctvom vzdelávania, ktorého vykonávanie sa možno stanoví v záveroch Rady. O tejto otázke rokovala opäť Rada pre vzdelávanie, mládež, kultúru a šport na svojom zasadnutí 18. mája 2015. Komisia plánuje cielenejšie využiť finančné programy na podporu tohto úsilia.

Ako sa uvádza v Európskom programe v oblasti bezpečnosti, prioritou Komisie bude boj proti radikalizácii, marginalizácii mládeže a podpora začleňovania, pričom Komisia na tento účel prijme súbor konkrétnych opatrení v rámci strategického rámca pre európsku spoluprácu vo vzdelávaní a odbornej príprave (ET 2020) a stratégie EÚ pre mládež, pracovného plánu EÚ pre šport a pracovného plánu pre kultúru. Na podporu týchto činností Komisia mobilizuje financovanie v rámci programu Erasmus+ a programu Kreatívna Európa okrem iného aj na zvýšenú podporu mobility učiteľov a pracovníkov s mládežou, výmenné programy pre mládež a dobrovoľníctvo, strategické partnerstvá v oblasti vzdelávania a v rámci politiky v oblasti mládeže, nadnárodné siete, platformy pre spoluprácu škôl, spoločné projekty v oblasti občianskej náuky a partnerstvá spolupráce v oblasti športu. Komisia dá tiež impulz na ďalší výskum v rámci iniciatívy Horizont 2020 (konkrétne v jej častiach nazvaných *Sociálne výzvy* a *Veda so spoločnosťou a pre spoločnosť*), aby sme lepšie chápali dôvody a prejavy radikalizácie.

Komisia tiež preskúma možnosti hlbšej spolupráce medzi vzdelávaním a inými príslušnými oblasťami, akými sú kultúra, šport, zamestnanosť, sociálny štát, bezpečnosť a iné kanály práce v záujme sociálneho začlenenia.

5. Komunikačné stratégie na podporu tolerancie, nediskriminácie, základných slobôd, dialógu medzi náboženstvami a medzi inými spoločnosťami

Na základe iniciatívy lotyšského predsedníctva a Francúzska vydali ministri kultúry EÚ 11. januára 2015 spoločné vyhlásenie na obranu slobody prejavu a umeleckej slobody.

Na základe iniciatívy lotyšského predsedníctva Rada pre všeobecné záležitosti 21. apríla 2015 diskutovala počas obedu o možnom vykonávaní a dosiahnutí týchto opatrení na základe vyhlásení Francúzska, podpredsedu Komisie Fransa Timmermansa a koordinátora EÚ pre boj proti terorizmu.

Komisia sa zaviazala, že bude každoročne organizovať kolokvium o aktuálnom stave základných práv v EÚ s cieľom zlepšiť vzájomnú spoluprácu a politickú angažovanosť na účely podpory a ochrany základných práv. Prvé kolokvium sa bude konať v októbri 2015 a zameria sa na podporu tolerancie a rešpektu, a to najmä v súvislosti s prevenciou a bojom proti nenávisti voči židom a moslimom. Ešte predtým by sa mali uskutočniť konzultácie s občianskou spoločnosťou a zainteresovanými stranami vrátane dvoch dialógov na vysokej úrovni, jedného s náboženskými predstaviteľmi a druhého so zástupcami nekonfesionálnych organizácií.

Komisia 8. mája 2015 prijala svoju výročnú správu o vykonávaní Charty základných práv EÚ, v ktorej zdôrazňuje, že pri bezpečnostných opatreniach je potrebné zabezpečiť úplné dodržiavanie a presadzovanie základných práv. Na základe tejto správy prebehne v Rade 23. júna 2015 výročná diskusia o charte.

Agentúra Európskej únie pre základné práva naďalej vykonávala svoju prácu a pomáhala inštitúciám a členským štátom EÚ porozumieť a čeliť výzvam s cieľom chrániť základné práva každého občana v EÚ.

6. Odborná príprava, pracovné príležitosti, sociálna integrácia

Na základe iniciatívy lotyšského predsedníctva Rada pre zamestnanosť, sociálnu politiku, zdravie a spotrebiteľské záležitosti (EPSCO) 9. marca prijala závery s názvom Prechod na inkluzívnejšie trhy práce (dokument 6182/15), v ktorých navrhuje súbor opatrení vrátane podpory opatrení na zlepšenie inkluzívnosti trhov práce prostredníctvom využitia finančných nástrojov, akými je Európsky sociálny fond (ESF) a program Európskej únie v oblasti zamestnanosti a sociálnej inovácie (EaSI), so zameraním na zlepšenie začlenenia znevýhodnených skupín do trhu práce.

Ako sa uvádza v Európskom programe v oblasti bezpečnosti, Európsky sociálny fond poskytuje členským štátom finančnú podporu na presadzovanie sociálnej inklúzie a na boj proti chudobe a akejkoľvek forme diskriminácie. Aspoň 20 % zdrojov z ESF sa v každom členskom štáte musí vyčleniť na „presadzovanie sociálnej inklúzie a na boj proti chudobe a akejkoľvek forme diskriminácie“. Celkovo, prostriedky vyčlenené na túto činnosť značne prekročili prahovú hodnotu 20 %. 60,54 % finančných prostriedkov ESF a finančné prostriedky iniciatívy na podporu zamestnanosti mladých ľudí sa sústreďujú na týchto päť priorít ESF: aktívne začlenenie, udržateľnú integráciu mladých ľudí, prístup k zamestnaniu, predčasné ukončenie školskej dochádzky a celoživotné vzdelávanie.

V kontexte európskeho semestra sa odporúčania pre niektoré krajiny sústreďujú na lepšiu integráciu osôb, ktoré boli v minulosti migrantmi, do trhu práce.

III. SPOLUPRÁCA S NAŠIMI MEDZINÁRODNÝMI PARTNERMI

Prioritou je vykonávanie ambiciózných záverov o boji proti terorizmu, ktoré prijala Rada pre zahraničné veci 9. februára 2015 a ktorými sa ďalej vykonávajú usmernenia hláv štátov alebo predsedov vlád, pokiaľ ide o medzinárodnú spoluprácu.

1. Riešiť krízy a konflikty, najmä v krajinách južného susedstva, a to strategickým prehodnotením nášho prístupu

Pokiaľ ide o Líbyu, predložil sa druhý politický rámec pre prístup ku krízovému riadeniu (PFCA), o ktorom Rada pre zahraničné veci diskutovala v apríli 2015. Súčasťou PFCA boli aj aspekty boja proti terorizmu. Na základe PFCA a ďalšieho vývoja sa hneď, ako to podmienky v teréne umožnia, pripraví stratégia na boj proti terorizmu, pokiaľ ide o Líbyu.

Pokiaľ ide o Sýriu/Irak, EÚ prijala 16. marca 2015 regionálnu stratégiu EÚ pre Sýriu a Irak týkajúcu sa aj hrozby, ktorú predstavuje ISIL/Dá'iš, a teraz sa sústreďuje na jej vykonávanie.

Pokiaľ ide o Jemen, EÚ prijala v roku 2013 akčný plán boja proti terorizmu pre Africký roh/Jemen. Jeho vykonávanie sa pozastavilo z dôvodu súčasnej mimoriadne nestabilnej politickej situácie.

2. Prehĺbiť spoluprácu s tretími krajinami o bezpečnostných otázkach a o boji proti terorizmu, najmä na Blízkom východe a v severnej Afrike a v regióne Sahel, ale aj na západnom Balkáne, okrem iného prostredníctvom nových partnerských projektov zameraných na budovanie kapacít (napr. kontrola hraníc) a prostredníctvom lepšie cielenej pomoci EÚ

Krajiny Blízkeho východu a severnej Afriky

VP/PK Mogheriniová stanovila na vykonávanie záverov Rady pre zahraničné veci tieto politické priority: vytvorenie cielených a prehĺbených dialógov o bezpečnosti a o boji proti terorizmu, akčné plány v oblasti boja proti terorizmu, pracovné semináre v oblasti boja proti terorizmu, vysielanie odborníkov v oblasti bezpečnosti a boja proti terorizmu na delegácie EÚ, nové bilaterálne projekty v oblasti budovania kapacít, strategická komunikácia, projektovanie agentúr a nástrojov v oblasti SVV v krajinách Blízkeho východu a severnej Afriky a ministerské zasadnutie Euromedu venované otázke zahraničných teroristických bojovníkov. Vypracoval sa súbor politických priorít, ktoré sa majú vykonávať, a poskytol sa členským štátom. Delegácie EÚ sa aktívne zapájajú do vykonávania týchto priorít.

Vybrali sa **odborníci v oblasti bezpečnosti a boja proti terorizmu** pridelení z členských štátov, ktorí sa vyšlú na osem kľúčových delegácií EÚ; v tomto procese sa dosiahlo značný pokrok a najneskôr v septembri sa ukončí.

Prioritou je spolupráca s **Tuniskom a Libanonom** v oblasti boja proti terorizmu: VP/PK Mogheriniová zapojila Tunisko do boja proti terorizmu na zasadnutí Asociačného výboru a zúčastnila sa na pochode v Tunise po útoku na múzeum Bardo. Predseda Európskej rady Tusk, ktorého sprevádzal koordinátor EÚ pre boj proti terorizmu, navštívil 30. marca 2015 Tunisko po útoku na múzeum Bardo. Koordinátor EÚ pre boj proti terorizmu, ktorého sprevádzal riaditeľ ESVČ pre multilaterálne záležitosti, viedol medziútvarovú misiu v Tunisku vo februári 2015, ktorej cieľom bolo určiť oblasti pre pomoc v boji proti terorizmu. Pripravuje sa projekt v oblasti boja proti terorizmu, ktorý sa má začať čo najskôr: VP/PK Mogheriniová poslala tuniskému predsedovi vlády v máji list a memorandum, v ktorých ponúka pomoc v osobitných oblastiach a spoluprácu v oblasti boja proti terorizmu a na základe ktorých sa v spolupráci s Tuniskom práve pripravujú opatrenia na poskytovanie pomoci.

Návšteva tuniského predsedu vlády v Bruseli 27. a 28. mája bola príležitosťou na vypočutie si názorov Tuniska na toto memorandum o boji proti terorizmu, ktoré poslúži ako základ pre budúci akčný plán v oblasti boja proti terorizmu s Tuniskom a v ktorom sa uvádza, že je nevyhnutné, aby sa čo najskôr (spomína sa jún 2015) uskutočnil dialóg medzi EÚ a Tuniskom o bezpečnosti a o boji proti terorizmu. Okrem toho sa pripravuje projekt v oblasti reformy sektora bezpečnosti v hodnote 25 miliónov EUR (má sa začať v polovici roku 2016), ktorý obsahuje aj hľadiská boja proti terorizmu. Eurojust sa zúčastnil na zasadnutí podvýboru pre bezpečnosť a spravodlivosť s Tuniskom v apríli 2015 a ponúkol užšiu spoluprácu vo forme návštevy tuniských úradníkov v Eurojuste a zorganizovania seminára s krajinami Blízkeho východu a severnej Afriky koncom roku 2015/začiatkom roku 2016 o justičnej spolupráci v boji proti terorizmu a zároveň povzbudil Tunisko k tomu, aby určilo ďalšie kontaktné body.

23. februára 2015 sa v **Libanone** uskutočnil **pracovný seminár v oblasti boja proti terorizmu**, na ktorom sa zúčastnili všetky príslušné služby Libanonu, ESVČ, Komisie, koordinátor EÚ pre boj proti terorizmu, agentúry EÚ Europol a CEPOL a služby z členských štátov. Určili sa oblasti budovania kapacít a oblasti spolupráce. Na tomto základe sa vypracúva aj akčný plán v oblasti boja proti terorizmu a projekt v oblasti budovania kapacít.

23. júna sa v Ankare uskutoční **pracovný seminár v oblasti boja proti terorizmu s Tureckom**.

Čo najskôr sa uskutočnia **cielené a prehĺbené dialógy o bezpečnosti a o boji proti terorizmu** s Marokom a Libanonom.

Pokrok sa dosiahol aj v **projektoch v oblasti budovania kapacít, predovšetkým v oblasti reakcie na krízu**:

Politický a bezpečnostný výbor schválil 5. mája 2015 projekt zameraný na **predchádzanie radikalizácii v Jordánsku** (10 miliónov EUR z krátkodobého nástroja na podporu stability a mieru). Tento projekt pomôže jordánskym orgánom vypracovať a realizovať stratégiu a politiky na predchádzanie radikalizácii a bude tiež pomáhať organizáciám občianskej spoločnosti, ktoré pôsobia v tejto oblasti. Začne sa na jeseň.

Politický a bezpečnostný výbor schválil 5. mája 2015 projekt zameraný na zmiernenie sociálneho napätia a na predchádzanie radikalizácii v **Libanone** (2,5 miliónov EUR z krátkodobého nástroja na podporu stability a mieru). Cieľom projektu je predchádzať konfliktom medzi utečencami a hostiteľskými komunitami. Z projektu sa budú podporovať finančné a operačné kapacity obcí a ich sociálne služby, ako aj kampane v miestnych médiách na presadzovanie mieru. Projekt zabezpečí aj aktivity v oblasti budovania kapacít, odbornej prípravy a osvety na posilnenie kapacít náboženských inštitúcií bojovať proti násilnému extrémizmu.

Politický a bezpečnostný výbor schválil vo februári projekt v oblasti budovania kapacít na boj proti terorizmu pre **Irak** a aj tento projekt sa začne na jeseň (3,5 milióna EUR z krátkodobého nástroja na podporu stability a mieru). Týmto projektom sa pomôže Iraku, najmä v spolupráci s poradcom pre národnú bezpečnosť, zlepšiť výmenu informácií, vypracovať a realizovať komplexnú stratégiu boja proti terorizmu, v rámci ktorej sa dodržiavajú ľudské práva, a pracovať na predchádzaní radikalizácii, ako aj na reakcii systému trestného súdnictva na terorizmus.

Politický a bezpečnostný výbor schválil vo februári projekt, ktorý bude realizovať **Európska policajná akadémia (CEPOL)** a ktorý sa začne na jeseň (2,5 milióna EUR z krátkodobého nástroja na podporu stability a mieru). CEPOL bude organizovať výmeny s partnermi z členských štátov EÚ, študijné návštevy členských štátov, agentúr a inštitúcií EÚ a špecializované školenia pre úradníkov z krajín Blízkeho východu a severnej Afriky pôsobiacich v oblasti boja proti terorizmu.

Politický a bezpečnostný výbor schválil vo februári **projekt strategickej komunikácie** pre región Blízkeho východu a severnej Afriky, v rámci ktorého sa krajinám, ktoré o to majú záujem, poskytuje poradenstvo v tom, ako účinne čeliť argumentácii Dá'íš (3,3 milióna EUR z krátkodobého nástroja na podporu stability a mieru). Prebiehajú rokovania s partnermi, ktorí sa podieľajú na realizácii projektu.

Komisia v apríli 2015 schválila projekt, ktorý ma pomôcť krajinám Blízkeho východu a severnej Afriky, Turecku a balkánskym krajinám **vykonávať rezolúciu BR OSN č. 2178** [aspekty trestného súdnictva a presadzovania práva v otázke zahraničných teroristických bojovníkov), ktorý realizuje UNODC (5 miliónov EUR z nástroj európskeho susedstva (ENI)]; projekt sa začne v júni. Projekt sa už oficiálne začal.

Komisia schválila projekt na pomoc krajinám **maghrebského a sahelského** regiónu pri **predchádzaní radikalizácii** (práca s občianskou spoločnosťou) (5 miliónov EUR z ENI), ktorý bude realizovať Medziregionálny výskumný inštitút OSN pre trestnú činnosť a spravodlivosť (UNICRI) a ktorý sa začne v júni 2015.

V rámci krátkodobého nástroja na podporu stability a mieru (reakcia na krízu) sa začal projekt v oblasti **predchádzania radikalizácii a násilnému extrémizmu v maghrebskom a sahelskom regióne** (a v Nigérii, Kamerune a v Stredoafrickej republike) s názvom *Programme de Prévention Régionale de l'Extémisme Violent de l'Union européenne - PPREV-UE* (Regionálny program EÚ pre predchádzanie násilnému extrémizmu); tento projekt zabezpečuje praktický výskum, poradenstvo a odbornú prípravu/odborné vedenie pre tvorcov politík na všetkých úrovniach v krajinách, na ktoré sa tento projekt vzťahuje – vlády, miestne orgány, občianska spoločnosť, medzinárodné organizácie a iní darcovia vrátane Európskej únie (delegácií EÚ) a jej členských štátov (1,675 milióna EUR).

V rámci dlhodobého nástroja na podporu stability a mieru sa v spolupráci s **Medzinárodným inštitútom pre spravodlivosť a právny štát (Malta)** začali v kontexte Globálneho fóra pre boj proti terorizmu dva projekty pre krajiny Blízkeho východu a severnej Afriky: umožňujú parlamentným poslancom a sudcom najvyššieho súdu vymieňať si informácie s kolegami z Európy a rozširovať poznatky o súdnom rozhodovaní, legislatíve a o dozore v kontexte boja proti terorizmu, pri ktorých sa dodržiavajú ľudské práva. Pokračovala prípravy projektu v oblasti boja proti terorizmu v krajinách Blízkeho východu a severnej Afriky v celkovej výške 14 miliónov EUR z dlhodobého nástroja na podporu stability a mieru.

V marci 2014 sa začal projekt (3 milióny EUR), ktorý realizuje Úrad OSN pre drogy a kriminalitu (UNODC) v spolupráci s výkonným riaditeľstvom Výboru pre boj proti terorizmu (UNCTED), s názvom **podpora vyšetrovaní a trestných stíhaní v maghrebskom regióne, pri ktorých sa dodržiavajú zásady právneho štátu**, s cieľom zvýšiť schopnosť úradníkov v trestnom súdnictve a v oblasti presadzovania práva účinne vyšetriť a stíhať prípady terorizmu a súdne rozhodovať v nich, a to pri plnom dodržiavaní ľudských práv. Projekt sa týka Maroka, Alžírsko, Tunisko a Líbye. Mauritánia sa na ňom zúčastňuje na regionálnej úrovni. V januári 2015 v Tunise sa uskutočnil národný pracovný seminár pre Tunisko o využívaní osobitných vyšetrovacích techník na boj proti terorizmu pri náležitom dodržiavaní zásad právneho štátu a ľudských práv. V rímskom senáte sa 25. – 27. februára 2015 uskutočnilo regionálne podujatie o dozore parlamentných poslancov nad službami presadzovania práva a nad bezpečnostnými službami v spolupráci s Medzinárodným inštitútom pre spravodlivosť, UNCTED a s Parlamentným zhromaždením Stredozemia. V Rabate sa 4. – 6. marca 2015 uskutočnil národný seminár o výzvach a osvedčených postupoch pri súdnom rozhodovaní v prípadoch terorizmu. V Tunise sa 12. – 14. mája 2015 uskutočnil národný pracovný seminár o posilnení právnych a inštitucionálnych opatrení na podporu obetí terorizmu.

V rámci nástroja európskeho susedstva sa schválil projekt **Euromed Police IV** (4,8 milióna EUR), ktorý sa začne koncom roku 2015 a bude sa realizovať v úzkej spolupráci s Interpolom, Cepolom a Europolom od roku 2016. Najväčšími prioritami nového projektu budú pravdepodobne boj proti terorizmu a organizovanej trestnej činnosti, v rámci ktorého sa vypracuje stratégia Euromedu pre spoluprácu na zvýšenie bezpečnosti občanov, posilnenie strategickej a operačnej spolupráce a na zabezpečenie špecializovanej odbornej prípravy a budovania kapacít v prioritných oblastiach.

Koordinátor EÚ pre boj proti terorizmu pripravuje dokument s cieľom uľahčiť strategickú diskusiu o širšom externom **využívaní nástrojov v oblasti SVV vrátane agentúr v oblasti SVV**, najmä v krajinách Blízkeho východu a v severnej Afrike, a vytvorenie kanálov na výmenu informácií.

Pripravuje sa **tretie zasadnutie Euromedu o zahraničných teroristických bojovníkoch**, ktorého uskutočnenie sa plánuje na druhú polovicu septembra v Bagdade.

VP/PK Mogheriniová požiadala delegácie EÚ a príslušné útvary v ESVČ a v Komisii, aby **prehodnotili existujúce a budúce programovanie** projektov EÚ a začleňovali do nich otázku boja proti terorizmu vždy, keď to je možné a vhodné, napríklad v kontexte projektov v oblasti právneho štátu, reformy sektora bezpečnosti, polície, spravodlivosti, väzníc a hraníc, ale aj pokiaľ ide o projekty v oblasti predchádzania radikalizácii skupín v rámci občianskej spoločnosti, v oblasti mládeže, vzdelávania a médií.

22. apríla 2015 sa v Bahrajne uskutočnil pracovný seminár na vysokej úrovni o financovaní terorizmu s **Radou pre spoluprácu v Perzskom zálive**. ESVČ zorganizovala vo februári 2015 s **USA expertné zasadnutie venované otázke financovania boja proti Islamskému štátu**, na ktorom sa zúčastnili členské štáty EÚ, jej inštitúcie, koordinátor EÚ pre boj proti terorizmu, agentúry EÚ (Europol, CEPOL), Austrália, Kanada, Island, Japonsko, Nórsko, Švajčiarsko, USA, OSN a Rada Európy.

Západný Balkán

V prvom polroku 2015 sa uskutočnili tri neformálne zasadnutia o boji proti terorizmu s krajinami západného Balkánu. Zasadnutia poslúžili na zmapovanie existujúcich iniciatív EÚ v oblasti boja proti terorizmu, ako aj bilaterálnych činností členských štátov a na racionalizáciu úsilia v oblasti spolupráce. Komisia tento proces podporuje a súhlasila s tým, že bude financovať kľúčové priority, ktoré táto skupina teraz vypracuje, na účely posilnenia spolupráce s týmto významným regiónom v oblasti boja proti terorizmu.

Rakúsko 20. marca 2015 zorganizovalo ministerskú konferenciu, na ktorej sa zúčastnili štáty západného Balkánu, komisár pre vnútorné veci a koordinátor EÚ pre boj proti terorizmu; na tejto konferencii sa prijalo vyhlásenie, v ktorom sa rozvinuli nápady, pokiaľ ide o spoluprácu so krajinami západného Balkánu podporujúcu trojstupňový prístup (vytváranie – predchádzanie – reakcia) v záujme lepšieho spolunažívania v slobodnom a bezpečnom prostredí na základe základných práv a hodnôt a s cieľom spoločne riešiť otázku násilného extrémizmu. Osobitný dôraz sa kládol na rozvoj komunikačných stratégií na podporu tolerancie a rešpektu, nediskriminácie, základných práv a solidarity, ako aj na posilnenie medzikultúrneho dialógu s krajinami západného Balkánu a medzi tými krajinami navzájom.

3. Neustála a koordinovaná medzinárodná spolupráca s OSN a Globálnym fórom pre boj proti terorizmu (GCTF), ako aj spolupráca v rámci príslušných regionálnych iniciatív

VP/PK Mogheriniová a koordinátor EÚ pre boj proti terorizmu sa zúčastnili na samite a ministerskom zasadnutí o boji proti násilnému extrémizmu, ktorý vo februári 2015 zorganizoval prezident Obama a minister zahraničných vecí USA Kerry. EÚ sa zapája do činnosti nadväzujúcej na samit a do príprav na druhý samit, ktorý sa uskutoční v septembri popri zasadnutí Valného zhromaždenia OSN.

EÚ je členom koalície proti ISIL a zúčastňovala sa na zasadnutiach tejto koalície a jej pracovných skupín.

EÚ je plným členom GCTF, zúčastnila sa na zasadnutiach jeho koordinačného výboru, na plenárnych zasadnutiach, ako aj na príslušných pracovných seminároch a spolu s Tureckom naďalej spolupredseda pracovnej skupine GCTF pre Africký roh. EÚ a Turecko zorganizovali štvrté plenárne zasadnutie a expozíciu pracovnej skupiny pre Africký roh v Kampale v marci 2015.

4. Dialóg medzi kultúrami a civilizáciami zameraný na spoločné presadzovanie základných slobôd

Pod vedením VP/PK Mogheriniovej EÚ v súčasnosti zvažuje zriadenie príslušných kultúrnych dialógov atď. VP/PK Mogheriniová požiadala delegácie EÚ v regióne Blízkeho východu a severnej Afriky, Perzského zálivu a v Turecku, aby vytvorili častejšie intelektuálne výmeny a podporovali širšie tematické dialógy o základných príčinách terorizmu a radikalizácie a o dôsledkoch, ktoré majú na naše spoločnosti, a aby podporovali verejné podujatia o témach týkajúcich sa hodnôt a základných práv vrátane slobody prejavu a tolerancie.

Vytvára sa **osobitná skupina pre strategickú komunikáciu**, ktorej súčasťou bude aj ESVČ vrátane delegácií EÚ, koordinátor EÚ pre boj proti terorizmu, Komisia a Poradný tím pre strategickú komunikáciu o Sýrii, s cieľom zlepšiť komunikáciu EÚ v krajinách Blízkeho východu a severnej Afriky.